

Informaționi

ORGAN DE CULTURĂ, LITERATURĂ, ARTĂ, SPORT, ECONOMICE, ETC.

APARE LUNAR

REDACȚIA ȘI AD-ȚIA: BUCURESTI STR. CRĂSNARU 34
REDACȚIA ECONOMICĂ: Tel. 2.7800

DIRECTOR:
ALEX. PIEPTEANU

REDACTOR ȘI AD-TOR:
PETRE N. MIHĂILESCU

ABONAMENTE:

Susținători 1000 Lei
Instituții 3000 Lei

CUVÂNT ÎNAINTE

Cu numărul de față, revista noastră a pornit pe un drum nou. Cu alt echipaj, cu alt itinerariu, nava de astăzi, păstrează doar numele celei de eri.

Sarcina redațională, începută în clipa aceasta, și-a asumat-o, fără nici o umbră de șovăire, avocatul și scriitorul Petre N. Mihăilescu.

Dar cine este Petre N. Mihăilescu? O figură nu atât de cunoscută în lumea literară. Si vina, dacă se poate numi astfel, este numai a D-sale, care, s-a complacut mai bine într'o izolare de adevărat creator, decât de a-și stabili o falmă.

Prefața aceasta se cădea redactată de D-sa dar a refuzat, rugându-mă să împlinesc eu această datorie.

Este și aci semnul unei modestii excesive, care i-a întârziat și continuă să-i întârzie și azi o notorietate meritată.

Activitatea literară a D-lui Petre N. Mihăilescu începe în anul 1914, la vîrsta de 18 ani, când publică, pentru prima oară, versuri în; Universul Literar, Flacăra, România Nouă, etc. alături de d-nii: Ion Pillat, Nichifor Crainic, Ion Minulescu, Horia Furtună și defunctul Octavian Goga, etc. dar quitesenja lirică a poetului se găsește strânsă în volumul „Cântece'n Surdină”.

In anul 1920 tipărește romanul „Jertfa”. Genul literar însă, în care ne arată o rară competență, datorită unei mature aprofundări a sufletului omenesc, pe care a avut ocazia să facă pe când era magistrat într'un oraș de pe malul mărei, este cel dramatic.

Piese de teatru ca: Pedeapsa, Bogdan, Suprema închipuire, Întâmplări din Capitală, Femeia Sângelui, etc. reliefază înșurările unui scriitor dramatic de mare talent, dela care pretindem, foarte motivat, tot mai mult.

Si acum să revenim la revista noastră.

Nu intenționez ca acest „Cuvânt înainte” să poarte semnalamentele publicației noastre. În felul acesta, vom lipsi pe scepticii și pesimistii de duzină de o împrejurare în care dispozițiunile lor pentru reflexii exclusiv nihiliste, sterile, să se deslăunue cu furie. Si apoi, maniera de a însărui pomelnicul tuturor ambiciozilor, care mai de care mai pretențioasă, mai snobă, o socotesc dezuetă și definitiv compromisă. Au fost prea dese cazurile în care speranțele și socotelile debutului, au trebuit să se lichideze într'un faliment, cu atât mai dureros, cu cât părea imposibil de prevăzut.

Reviste și gazete literare, cu atitudini trâmbițate curajios, cu idealuri proaspete, au căzut în mod dureros de surprinzător, într'o banalitate comună, fără putință unei regenerări.

Un ochiu înzestrat însă cu darul observației, poate constata, numai din acest număr, conduita ce ne inspiră, la acest început de drum nou.

Știu că nu ne vom bucura de o totală adeziune din partea lectorilor noștri, și poate nici nu-i posibil acest lucru.

Știu de asemenei că, vom avea o categorie de cititori de ocazie care vor protesta, cu atât mai îndărjiți, cu cât vom merge nepăsători pe drumul nostru, fără a lovi în nimeni cu piatra.

Vom avea însă, suntem siguri de aceasta, mulțumirea conștiinței noastre, pentru care nu ținem seama de nici un risc.

A. Dumbravă

Dr. Petre N. Mihăilescu

I M N

Soldaților noștri
de pe front

Ati fost sortiți, ferice vouă!
Copii ai zilelor de-acum.
Ca să clădiți o fară nouă
Numai din sânge și din scrum

Mărire Vouă! Si prin veacuri
Voi veți rămâne sfinți eroi
Căci apărând o fară scumpă.
Ati scos și crucea din noroi.

Mă'ncchin smerit în fața voastră
Si fapta voastră o'nteleg.
Voi nu luptați doar pentru cruce
Ci pentru Universu'ntrreg.

In carteau vremilor bătrâne
Nu-i altă jertfă ca a voastră.
Mărire! Nemurire vouă!
Hristoși ești din glia noastră.

Petre N. Mihăilescu

Fata vornicului Oană

Din visul vechi, ce ne desparte
Tu te desprîzti că o icoană
Și'n pragul unei lumi deșarte
Vi fata a vornicului Oană.

Trecutul tot e o poveste
Invăluită 'n catifele
Si amintirea ta azi este
O rază între lespezi grele

Iu cenușia amintire
A hronicului cel dintâi
Din platoșe și răsvărtire
Senină numai tu rămâi...

Vi fata vornicului Oană
In pragul unei lumi deșarte
Si te desprinzi că o icoană
Din visul vechi, ce ne desparte

Patrăscu Ion Sărbu

TITLURI ȘI COPERTE

de AURELIU DUMITRU

„Aurul din întuneric”, „Cheamarea Soarelui”, „Colina lacrimilor”, „Femeia de aer”, „Buciumă săngele”, „Mătâni de zăpadă”, iată nume moderne de cărți de versuri, apărute în anul abia defunct. Titluri bizare, căutăte, cu rezonanțe de incoherență mintală, ce aduc cu frânturi din dialogurile „celebrităților” de ospiciu. Dece această goană după un vocabular fantezist, în stare de ebrietate, la botezul unui debil volun de versuri?

Poetul care mai îndrăznește azi, să-și numească simplu „Poezii”, cartea lui de trud și de nesomn, să nu se aștepte la o prea mare atenție din partea confrăților cu titluri aristocratice...

Desigur, titluri de o sonoritate atât de prețioasă, nu pot fi gravate pe coperta cu vîță, re-comune, banale. Se folosește, deci, o caligrafie fantazista, bizără, fără gust, cu litere estompate până la invizibil, într'o asimetrie repulsivă, ca o icsalitură de om beat. Si fiindcă restul copertei, nu poate rămâne carton alb, în dezacord cu titlul multiform și multicolor, se umple tot spațiul imaculat cu linii trase în toate direcțiile posibile, cu forme geometrice regulate și neregulate, cu ingeri, zmei nori și soare.

Titlul și coperta! Iată un deziderat de preț al scriitorului bucureștean contemporan. Pentru ele se consultă cu toți confrății din cafenea, și deși nu poate să scrie cinci liri pe aceeași linie, face el însuși câteva schițe de titluri, pe care, cu orgoliu, le supune aprecierilor prietenilor, întâiatele având cei ce-au trecut mai des prin asemenea griji...

Am da dovadă de necunoaștere a poetului, dacă l-am săndi în totul, pentru motivul că manifestă predilecția eftină pentru coperta-sorcovă și pentru titlul abracadabrant și nebulos ca un pronostic pitic.

Poetul este omul fantezici. Printre alătura ciudăjenii pământeni, cu urmări grave, se află și aceasta exclusiv a poetilor și a nebunilor: imposibilitatea de a-și dirija totdeauna fantezia, dimpotrivă, ei fiind la discreția tiranică, crudă, a gândurilor înaripate.

Dar această problemă, a titlurilor, are și altă față. Implică și altă discuție.

Nu vi se pare dv. că această alergare după titluri tot mai curioase, mai extravagante; această abundență de culori și de desene depe coperte, este

un fel de reclamă, despre care se spune că-i sufletul comerțului? Nume de autori, ce nu spun nimic publicului cititor, cerșesc ajutorul unui titlu și unei coperte, de o originalitate voită și forțată, să fie scoase dintr-un anonimat, de cele mai multe ori foarte meritat. Artistul pierde din vedere, însă, că în felul acesta se depreciază singur. El, ca cel mai vanitos om de pe lume, are o singură dorință: să fie cunoscut. Si cum te poți face cunoscut mai lesne — și-a spus scriitorul — decât printr'un titlu care să sună tare în ureche și printr'o copertă în culori multe și vii, care să-ți atragă privirea când treci prin față vitrinilor.

Să născut în felul acesta, din amăgiri naive de poet, o industrie de înzorzonat, — ca un rege de carnaval, — coperte de cărți literare.

Cred că ați remarcat că pigmeii literari, uzează de reclama cabotină a titlului și a copertei. Trebuie să găsească și ei ceea ceva, în lipsă de talent, pentru a nu muri bieții anonimi și în neagra mizerie.

Fiindcă să nu ne facem iluzii. Artistul modern nu răvnește să iașă din anonimat, numai pentru mulțumirea morală de a fi pe toate buzele; că mai ales, pentru monețele sunatoare și bancnotele nesunatoare, ec-i însoțesc, ca un privilegiu, gloria.

La drept vorbind, apucălura mercantilă ieșe la iveală mai curând, de căt cea scriitoricească, și odată cu prima poezie asternută pe hârtie, autorul ei se și gândește în ce fel să-și scoată volumul.. Volumul este incununa ea vel itailor literare. Vinderea lui, însă, grija de căpetenie. Când n'ai talent, te pui la adăpost de această grija printr'un titlu umflat ca un plotonier major de odinoara și printr'o copertă machiată ca o prostituată.

Atrageți atenția cititorilor noștri asupra admirabilei schițe „FELICITAREA” a D-lui Grigore Băjenaru, autorul volumului „CISMIGIU ET. COMP.” amintiri din liceu, care a repurtat cel mai mare succes de librărie în anul precedent.

Dl. Grigore Băjenaru este considerat azi, de toată lumea, ca unul din marii noștri humoristi și ne simțim măguliți de prețioasa D-sale colaborare.

D-sa va publica de altfel, în fiecare număr al revistei noastre, căte o asemenea schiță, ceeace credem că va bucura enorm pe cititorii noștri.

FELICITARE

Pentru elevul Ionescu N. Mihai, vacanța Crăciunului, n'a sosit cu aceeași voie bună surâzătoare ca în celalți ani. Si astă numai din pricina „ăluia de Română”, care fi dăduse pe nățul media „insuficient”... Nu-i vorbă, că nu era el singurul dintr-o optă cu media asta, dar oricum..., când ai la toate materiale note de trecere, să te poticești tocmai la „limba maternă”, care...

Si elevului Ionescu N. Mihai îi apără dinaintea ochilor împăineniți de necaz, „ăla de Română”.

„Ala de Română” era un om între două vârste, mai mult Tânăr decât bătrân, măruntel și cu o față acră, plină de răutate. Veșnic îmbrăcat în acelaș costum, acum de culoare verde închisă, odinoară de culoare neagră.

Elevul Ionescu N. Mihai, se cunoscătă, ca scuturat de friguri și, fără să vrăcă, săptă cu frică parcă: „Mamă!... E dat dracului!”

Ca dintr-un trecut îndepărtat auzi: „Mda!... dumneata!... Mda!...” pierdut între pereții clasei lipsită de acustică...

Acesta era ticul de vorbă al profesorului: „Mda! ceeace ii atrăsește porecla de „Mda” despre care el auzise și o primise cu resemnare demnă, cu atât mai mult cu cât nu făcuse „halima”.

Ca fiecare profesor și „ăla de Română” avea „damblaua” lui. Din toată materia, era știut că ține să-i scrii corect și să nu-i măncici punctuația. Materie puteai să știi, sau să nu știi, dar pentru nimic în lume, n'admitea să greșești la punctuație și ortografie.

Si era sgârcit la note, ceva teribil!... Unii spuneau că e sgârcit la note, fiindcă aşa este el, de felul lui: sgârcit pe toată linia.

Venise la liceul „Vlaicu Vodă” odată cu începutul anului și băgase spaimea în elevi, de-l visau și noaptea. La sfârșitul orelor lui, băieții răsuflau ușurați, și trăgeau pravoslavice înjurături și se întrebau obosiți: „Cine dracul l-a mai adus și păsta la liceul nostru?... Ce cumsecade era „ăla” dacă un an!... Le dădea „drumul” la toti”.

*

„Insuficientul” de la Română pe nățul, și stricase dispoziția pentru vacanța întreagă elevului Ionescu N. Mihai. Mai ales se posomora când iși amintea de vorbele profesorului: „Mda!... cine nu știe, rămâne, mda! Nu vreau să mă facăi de râs la bacalaureat. Asta e, mda!”

„Hm!”, făcu, bietul Ionescu... putea să-mi dea „suficient”... suf. cu minus, în oral, ins. în teză, putea să mă mai asculte odată..., ce mare lucru era pentru el? Dar aşa sunt toți profesorii: nu se gândesc că strică vacanța elevului, că se supără biata bătrâna.

Cel costa pe el să pună, acolo... un suf...?... L-o fi părăsit poate și pe el la ceva, când era elev, dar „aşa e omu”... uită!

Si Ionescu N. Mihai iși aruncă privirea pe geam și și-o pierdu pe nățul strâzii albe de zăpadă. Afără ningea bogat, frumos, cu fulgi mari. Si ce liniște, ce liniște albă! De ce nu era și în suflul lui o liniște la fel?

Ca să se mintă pe el însuși și să-și demonstreze că nu este nesimțitor, în ce privește situația lui școlară, ci reacționează, să cu Româna în mână! O deschide, citește două trei rânduri..., o închide..., și mai odihnește ochii pe albul argintiu cu scări dulci al zăpezii..., iar iși aruncă ochii pe carte...

Maică-sa intrase de vreo două ori și-l întrebă cu dragoste:

„Ce e, Mișule, mamă, cu tine? Ce stai așa? Mai lasă și tu carte, că d'abia ai luat vacanță!”

„Eh! mamă! Mai mă uit și eu prin ea, așa...”

Si după ce plecă maică-sa, se gândi cu duioșie: „Săraca bătrâna. Ce știe ea? Totuși... ce naiba e de făcut cu „Mda”, că așa cum am început-o, e'n stare să mă lase coreigent?!”

Deodată însă, Ionescu N. Mihai tresări surâzând. Precum un fulger viu luminează scurt noaptea plină de negru, tot astfel o idee salvatoare și străbătu mintea chinnuită.

„S'a făcut! Il trag o felicitare, știi... clasa întâi pe Anul Nou, și n'o să-l vle lui să-l părlească tocmai pe unul care-i face urări de Anul Nou. Ce dracu! N'o fi turc!”

Zis și făcut. Ionescu N. Mihai aruncă repede carte, și luă paltonul și se cără”.

*

1 Ianuarie, 1943!... Soneria țărăne prelung. Profesorul trântește ziarul supărat că este deranjat.

„Cine dracul să mă caute?” mormâi el, „tocmai de Anul Nou, că n'am nici o cunoștință în oraș?”

Se duce și crapă ușa de la intrare. Odată cu un val de aer rece, intră și o mână, care agită o carte poștală ilustrată de felicitare, însoțită de tradiționala urare de Anul Nou a factorului.

Profesorul, neobișnuit cu asemenea manifestării de simpatie subită din partea poșlei române, se făstăcea, primește ilustrata și dă să se retragă în casă, dar factorul îl urăte cu un surâs miros și plin de o justificată pretenție:

„Urarea!... Știi!... Obiceiul!... Anul Nou!... Să trăiți! Tot ce dorii! La mulți ani!”

Profesorul parcă întrebă mirat: „ce cere?” se uită apoi pe hârtia factorului... și, în sfârșit, pricepe. Ii dă doi poli rugini și intră supărat foc în odaie.

Se trântește pe pat și furios motolește urarea, aruncând-o jos.

Apoi ia ilustrația și o privește: un purcel, foarfe roz, înăndând în rât un trifoi cu patru foi și care se uită languros la o tăbliță pe care scrie: 1943! La mulți ani!

Profesorul dădu din cap cu minere, săcă „Mda” și întoarse ilustrata.

Dar deabia citi două rânduri, că și sări în sus ca ars. Începu apoi să se plimbe agitat prin cameră. Întâi citi adresa scrisă caligrafic, căt mai bine cu putință; și apoi, în stânga, Dumnezeule Mare!, următoarele:

*Mult stimat Domn Profesor
Un elev foarte umilitor
Viinc spre a vă rugă
Ascultare de ai da.
Săl audă Dumnezeu
Astfel precum vă urez eu.
Nouă sute patruștrei
Să vaducă tot ce vrei
Să vă apere de boală
Să veniți mereu la școală
Ca să nervățați prea bine
Să pe alți și pe mine
Vă urez chiar fericire
Căci eu am mare iubire!*

Al dumneavoastră supus elev, care vă respectă cu stîmă: elevul Ionescu N. Mihai, clasa VIII-a A, Liceul Vlaicu Vodă.

După această lectură, profesorul scrăși din dinți:

— Poftim pentru ce am dat eu 40 de lei. Ionescu N. Mihai dintr-o VIII-a. A? Mda!

CARMEN SYLVA

AMINTIRE

Cu ocazia sărbătoririi unui veac dela nașterea reginei poete „Carmen Sylva” îmi revine în minte o întâmplare din viața mea și anume: cum am văzut-o pentru prima dată pe Scumpa noastră Suverană.

Era în ajunul Crăciunului. Să tot fi avut 9 ani când în după amiază acelei zile mă întorceam din oraș, unde fusesem trimis de mama.

Frigul era mare ca și zăpada prin care fnotam.

Cu toate acestea, nu era vitrină la care să nu mă opresc și să nu admir jucările ce erau expuse și care erau unele mai frumoase ca altele și în special păpușile, pe care le adoram și nu aveam altă dorință decât să am și eu una din acelea frumoase ca cele din vitrină, căci mă săturaseam cu cele de cărpă confectionate de mine, așa cum concepea mintea mea la acea etate.

Cu gândul la ele și tristă că eu nu pot avea păpușă visată, nici nu știam cum mergeam când, mă trezesc lângă o clădire mare, unde erau adunați copii, femei, jandarmi care făceau ordinea și mirată m'am oprit să văd și eu ce este. La ușa clădirii un domn în livrea frumoasă tot striga după o condică numele unor femei și le introducea cu copii înăuntru. Cum din fire eram foarte curiosă, mă amestecai printre copii și intrai și eu cu ei. După ce am mers printre un corridor luminat la capătul lui era o sală, mare, iar în mijloc un brad imens frumos împodobit cu lăptioane, lumânări, jucării etc. Împrejurul lui frumos rânduși erau așezăți copii cu mamele lor; iar lângă pom, o femeie frumoasă îmbrăcată în alb cu părul ca zăpada, împărțea copilașilor chemăți, pachete cu îmbrăcăminte și jucării. Numai mă uitam la pom, nici la jucării, ci ochii mei nu se mai luau dela acea arătare măreță. Nu știam dacă e vis sau realitate și mă ciupeam să văd că sunt treză. Cum pe nișnii nu mă lăua nimeni, dintre mame ca să mă pot apropiu de femeia frumoasă, îmi lua înăndrăsneala și cum nu mă observa cei puși de pază, mă furisai și mă trezii în fața ei, privind-o în extaz. Două trei persoane se repeziră la mine pentru a mă depărta, însă femeia frumoasă, observându-mă, făcu semn să mă lase și să mă apropii. Ca o fascinată veni lângă scaunul, pe care se dea și cu o voce caldă mă întrebă...

a cui sunt și ce privesc cu atâtă atenție! Cum nu eram timidă, am răspuns: „pe D-voastră. Sunteți foarte frumoasă și semănăți foarte bine cu un tablou ce-l avem în casă și pe care de mici, mama, care-l ține lângă icoană ni-l-a arătat spunând că este mama noastră a tuturor supranumită și mama rănișilor – regina țării”.

Puțin îndoiosată, simțeam cum îmi știnești ochii, mi-a răspuns: „Da, eu sunt aceea! și umplându-mi brațele de pachete și deasupra o cutie mare de carton, mi-a zis, măngâindu-mă pe obraj: „du-te și spune mamei tale că ai vorbit cu regina, care îi-a dăruit aceste lucruri și fericiți sunt copiii, care au asemenea mamă ca tine și de azi înainte, în fiecare an, Societatea „Obolul” o va avea printre membrele ei și vă va da tot ce poate să vă folosească în aceste zile friguroase de iarnă”

Spusându-mi acestea eu stăteam pironită locului privind-o și când mări aspre mă apucără să mă ducă la eșire, cu ochii la regina noastră, pe care nu mă mai săturam privind-o și cu regretul în susțit că totul s-a terminat, mă lăsai mai mult sărătă cu ochii privind înapoi la Ea. Pierdut și pachetele din brațe, căci ele nu mai contau pentru mine atât timp cât nu o mai puteam vedea pe regina și mă trezii în stradă. Si omul cu livrea adunase pachetele și punându-mi-le din nou în brațe, îmi spuse să mă duc acasă.

Ajunsă acasă am desfăcut repede cutia, căci acolo bănuiam că e ceva mai important și înăuntru: o păpușă așa cum îmi dorisem, așa cum în visele mele copilărești o țineam în brațe și o legănam.

Așa am văzut prima dată pe buna noastră Regină Elisabeta și de atunci suntem anii și în fiecare ajun de Crăciun, gândul meu sboară în urmă la fericirea acelei zile ce mi-a rămas cea mai frumoasă amintire din viață mea. Atunci văd aceea statura Maiesătoasă a Suveranei Noastre, ca o zână din basme, ce mi-a satisfăcut, fără să știe, cea mai mare dorință, dăruindu-mi păpușă cu părul bălai pe care am păstrat-o, până când m'am făcut mare și pe care, printre întâmplare tragică am pierdut-o, tot în anul 1915.

Alexandrina Mihăilescu-Dub.

Vacanța de Crăciun s'a terminat. E a doua zi de școală. În clasa VIII-a A, dela Liceul „Vlaicu Vodă” e o „harmălaie” de-își ia auzul. E recreația dinaintea orei de Limba română. Toți băieții sunt neastămpărați: unii râd, alii imită pe profesori, alii injură. Numai Ionescu N. Mihai așteaptă liniștit intrarea „ăluia de Română”.

Ușa se deschide ușor și „ăla de Română” intră. Sgomotul înceiază.

„Mda” face apelul nepășător. După ce termină, scoate o carte poștală ilustrată din buzunar și o pune pe catedră. Deschide iarăș catalogul, urmărește cu degetul un nume și apoi se oprește o clipă, încreunându-se:

— „Mda!” Nici nu se putea altfel. Insuficient. Imi închipuam. Ionescu N. Mihai! Ieșă la lecție!

Ionescu N. Mihai se îngălbeneste. Împleticindu-se, ieșe din bancă. În drum spre catedră, se gândește: „Ce i-o fi venit să m'asculte? Să fiu al dracului dacă știi ceva!” Ajunge la tablă. „Ala de Română” îl privește atât de urât, de parcă ar vrea să-l bage în pământ:

— „Ia ascultă, Ionescule! Mda!... Ia creta și scrie: (și aici face o pauză, ia ilustrată și dictează) „Să-l audă Dumnezeu”, „Să văducă fericire”, „Să nevățați”! Mda!”

Cu mâna tremurândă, Ionescu scrie la fel ca'n felicitare.

— „Mda!” zise profesorul. „Păi bine, măgarule, după ce habar n'ai de punctuație și ortografie, îți permisi necuvînță să-mi trimeți o felicitare, scrisă cu atâta greșeli! „Să-l”, scris într-un cuvânt. „Să văducă” într-un cuvânt, hai? Si o mai faci și'n versuri, hai? Mda! Cum îi închipuiai, mă, dobitocule, că am să toleriez eu asemenea gogomănie la Limba română? Păi ce-ai să te faci tu la bacalaureat, mă, ne-norocitule, dacă ai să scrii așa? Cazi, mă, cazi!”

Ionescu N. Mihai simte că intră în pământ. Clasa însă nu înțelege nimic, dar „Mda” nu întârzie să dea explicații necesare, ba mai mult, să însoțească aceste explicații de lectura felicitării.

Băieții râd să se prăpădească și profesorul, departe de a se supăra de astăldătă, îngăduie situația. Apoi face semn cu mâna că vrea să vorbească și într-o liniște de morțămant, zice:

— „Astfel de greșeli, Ionescule, nu sunt admise în clasa VIII-a. Să înveți să scrii, băiețule, că eu te las. Mda! Si ca să nu crezi că glumesc, uite îți pun și pe trimestrul al doilea, tot un „insuficient”, ca să te înveți minte”.

GRIGORE BĂJENARU

Marginalii...

CONSTANTIN MIHAIL

* In literatură, la fel ca și în stilurile aplicate, există o diferențiere firească a genurilor, diferențiere pornită dintr-o nevoie de sistematizare care nu face altceva decât să șureze orientarea celor două cîmpuri de studiu, despre care vorbeam mai sus. Vom trece direct în subiect, pentru a ne opri un moment lângă incențatura „consacraților” pe care o vom studia cât se poate de fugă. (Desi termenul de „increngătură” face parte dintr-o ramură a Biologiei, credem că întrebuintarea lui aici este foarte nimerită). Consacratul este de obicei Tânăr; nu are mai mult de 30 de ani și după 5 articole și 7 cronică dramatice semnate în diverse situații teatrale, inspirația lui emasculată se simte dintr-odată sleită de orice efort cerebral și pretestând o falșe odihnă creațoare, se retrage în așa zisul „Turn de fildeș”, de unde se mărginește să privească patern toate încercările tinerilor visători, candidați necruțători la fata morgana a nemuririi. Veșnic nemulțumit de lucrările confrăților săi, consacratul privește totul printre ingustă optică personală, iar ochii săi indiferenți, plini de calde rezonanțe feline, nu se apleacă niciodată asupra înegrilelor manuscrise ale condeurilor mai tineri. Mai acum câteva zile, un Tânăr poet bătu la ușa unul astfel de om, distins cronicar dramatic care nu era altul decât D-nul N. Carandino, dându-i o povestă și rugând

Portret

Cobzar din satul meu

*Cobzar din satul meu! Îmi amintesc
Cum ne cântai la hore și la nunți!...
Si cum în vrăja „brâului” drăcesc
Fectorii se întreceau în salturi luți.*

*Iar doina ta, de jale pe nserat,
Când cobza și cu vocea se mpleteau,
Incremenea tot zgomotul din sat
Chiar păsările'n cui buri ascultau.*

*Te-aud zicând: „Acum să-mi cântă și mie”...
Iar noi, chitic, ne ncovolam de-o schioapă.
Si cântecul din „verde iasomie”
Da'n „piatra de e piatră, crapă”.*

*Dar astea, drag cobzar, sunt amintiri
Din vremuri ce de mult s'au dus.
Azi... au rămas doar scurte licăriri.
Iar faima cobzei tale a apus.*

*Căci toate: brâul, doina, și cu horă
Sunt schilodite'n jasuri blestemate.
Unde ești, cobză, scumpa noastră soră?
Tu care doar pe „nai” îl aveai frate?*

*Cobzare! Ași urea să mai revin odată
In satul cu căsuțe risipite.
Si'n cântul tău, să mai privesc o fată
In ie mândră plină de ispite.*

AL. GR. PIEPTANU

INAINȚÂND

*Inaintăm. De patru zile plouă.
Oriunde pui piciorul te afunzi.
De ploaie și de gloante în Rusia
N'at niclodată unde să te ascunzi.*

*Inaintăm și mergem mai adânc.
Nici pomii, nici case, nici senin măcar.
Si ploaia plângere, plângere, cenușie,
Pe frunțile de vise și de var.*

*Ni-s foile de cort ca niște cărpe
Si gândurile ard, parcări fi vete.
De când tot mergem, rântele'n spate.
Parcări avea în ele numai pietre.*

*Nu mai simțim nimica, nici chiar pașii.
Suntem o apă, cât suntem de mulți
Si cum umblăm prin ploaie și noroie.
Călcăm aşa, de parc' am fi desculți*

*Inaintăm și parcă văd departe
Un cap bâtrân, cu ochii de rubine.
Plângând pe un gherghel ne-terminat.
După copilul care nu mai vine.*

Virgil Carianopol.

Revista Revistelor

Noua revistă «CRONICAR», editată la Cernăuți, sub conducerea D-lui Gh. Noveanu și al cărui număr a apărut în luna Decembrie a anului trecut, reprezentă, pentru literatura românească, mai mult decât un început: o adevarată comoară pentru cultura generală.

Lăsând la o parte „Cuvântul de Inceput” al D-lui Gh. Noveanu, scris cu foarte mult bun simț, și în care nu ne făgăduiește nimic, dar, totuși ne face să întrețărim, dela primul număr, opera ce voește a o realizează, se remarcă articolele de studiu ale d-lor: D. Isac, Aurel Vasiliu, Eusebino Sella, etc., precum și admirabilele versuri ale d-lor: Radu Gyr, George Drumur, George Todoran, etc.

O deosebită impresie și cutremurătoare emoție produce nuvelele D-lor: Simion Ghinea (Pedeapsa) și George Z. Antonescu (Fuga lui Grigore Florean).

Cronicile, literare, sociale și plastice, sunt scrise cu foarte multă obiectivitate, iar notele și însemnările asupra publicațiunilor, destul de numeroase.

Revista «CRONICAR» coincizând, prin timpul când ea a apărut, cu cea de a doua „Cometă” descoperită de dl. Prof. Daimaca, am dori, totuși, să nu aibă o viață atât de efemeră

ca și noul astru descoperit de savantul nostru astrolog.

— PRIETENIE SI LUPTĂ, este buletinul Asociației Româno-Germană. În ultimul său număr din anul 1943, ne aduce un articol interesant al D-lui Prof. E. Gamischleg despre: „Modul cum s'au infiltrat unele strelinisme în limba română” precum și un îndreptare de viață nouă prin articolul „DRUMUL NOSTRU” al d-lui Nichifor Crainic.

Dl. Ovid Caledoniu traduce bine versuri din Rainer Maria Rilke, iar dl. prof. V. Patriciu, face cronică evenimentelor, etc.

Buletinul este scris în limba germană și română, contribuind, prin aceasta, la înlesnirea legăturilor dintre Germania și România.

— ROMÂNIA AERIANĂ, revistă de specialitate pentru aviație, etc. pe lângă articolele de pură tehnică, ne aduce și câteva exemplificări de eroi și eroine din acest răsboi, vorbind despre admirabilul nostru „AS Nr. 1” Băzu Cantacuzino și delicata și, totuși, neînfricată și neîntrecuta pilotă româncă, MARIA DRĂGESCU.

Exemplificările sunt însoțite și de fotografii eroilor, care impresionează și mai profund, mai ales aceia a Marienei Drăgescu, care, sintetizează un chip de inger, îmbinat cu energia și voința de jertfă a unui „Titan” neegalat.

ATENEELLE POPULARE

Aceste Grupuri Culturale noi le-am vedea astfel:

- a) O sală de spectacol, construită după cerințele oricărui Teatru cu: balcon, loc de orchestra, orgă și cel puțin 20 orchestranți; o scenă cu: culise, cabine pentru artiști, magazie pentru decoruri etc. Scena să aibă un subsol, unde să poată sta orchestranții, în timpul spectacolului, când nu sunt în program. — Sala pentru 1000 locuri.
- b) Un subsol pe tot cuprinsul clădirii unde să fie instalate biblioteca și sala de lectură. Acest subsol trebuie să fie cu 2 metri deasupra nivelului.
- c) Un etaj, pe tot întinsul clădirii, care să cuprindă o sau două sale pentru conferințe, birouri pentru administrator și locuințe pentru administrator și intendent.
- d) Un mic parc împrejurul clădirii. — Noi nădăduim în spiritul larg al înțelegerii și pasiunii pe care Dl. General Ion Rășcanu Primarul Municipiului București o punе pentru realizarea atâtă marilor probleme de ridicarea nivelului urbanistic al capitalei. Realizând măcar căte două grupuri culturale pe sector, Primăria va avea la îndemnă opt centre de activitate, care, pe lângă sesizările obișnuite ce ar organiza, s'ar putea realiza acolo teatral de cartier, cinematograful cultural, conferința de interes urbanistic și specific românesc și, în fine, o bibliotecă. — Am scăzut astfel de biblioteci gen „Ignat Herz” care mai dăinuesc și astăzi, cu toată rigurozitatea măsurilor luate împotriva lor.

Florian Teslaru

Aspecte Industriale

— FABRICA ADESGO —

Economia românească în mare măsură se reazimă pe dezvoltarea industrială ce se imprimă zi de zi fabricilor noastre. În trecutul nu prea depărtat, industria noastră fiind numai la început, eram tributară străinătății, importând numeroase articole ce nu se puteau fabrica la noi. În special importul ciorapilor de damă se făcea pe o scară f. intinsă.

In anul 1926 la ființă în București fabrica Adesgo inițiatorul ei fiind și conducătorul de azi D-l Arthur Drechsel, o figură proeminentă a industriei românești. — La început fabrica a avut 4 mașini cu posibilități de fabricație restrânsă, ca astăzi în Calea Șerban Voda 220, în localul propriu spațios și ultra modern, peste 1000 de lucrători acționează alături de cele câteva sute de mașini, contribuind la dezvoltarea prestigiolui industriei românești.

Industriașul român Arthur Drechsel este de originea germană *descendent al familiei Drechsel* care au în *Marele Reich* la *Gronsdorf* o uriașă uzină de fabricat ciorapi și tricotaje denumită tot *Adesgo*. În mod concludent se poate vedea marea legătură ce D-l A. Drechsel a stabilit-o în apropierea economică româno-germană.

In organizarea uzinei Adesgo din București făuritorul ei D-l Arthur Drechsel a depus o prodigioasă activitate, ajungând la rezultate ce în special îi asigură o desfacere importantă de ciorapi de damă, a căror calitate este apreciată în mod unanim.

Întreaga uzină aparține economiei românești, personalul fiind cu desăvârsire românesc, atât cel tehnic cât și cel administrativ. Distribuirea produselor *Adesgo* se face în mod curent pe piață prin depozitul din Str. Șepcari, de unde se livrează și pentru întreaga țară, la prețul inițial de fabricație.

Un principiu de bază al D-lui Drechsel a fost și grijă părintească ce a avut-o în permanență față de lucrători, care nu au știut niciodată ce este lipsa și nevoia.

La cantina fabricei găsesc o hrănă consistentă și indulcitoare iar la consumul de desfacere al colonialelor au găsit întodeauna alimente de strictă necesitate, chiar atunci când pe piață lipseau cu desăvârsire.

In permanență au la dispoziție toți compoziții întreprinderii asigurată asistență medicală în mod complet gratuit. În linii generale am putut vedea cu câtă dragoste înțelege D-l Drechsel să-și apropie colaboratorii pentru bunul mers al întreprinderii ce aparține cu mândrie co-merțului industrial românesc.

In angrenajul atât de complicat al conducerii D-l Drechsel este secondat de D-l Stirner un real cunosător al problemelor economice și muncitorești. — Afară de prestigiul industrial ce îl asigură muncii românești și aportul fiscal ce îl aduce statului, marea uzină *Adesgo* contribue la consolidarea frontului intern ce susține lupta eroică a celor mai buni fii ai neamului.

D. T.

Pictorul Eugen Drăguțescu

Reîntors de curând din Italia, unde a obținut o bursă de aproape trei ani de zile Eugen Drăguțescu reprezentă pentru pictura noastră modernă un uriaș salt, care-l ridică dintr-o dată, nu numai în fruntea marilor noștri creatori plastici, ci și îl așeză deopotrivă în rândul celor mai înzestrăți artiști europeni. Fără să facem nici un fel de exhibitionism verbal sau măcar false teorii de demagogie estetică, credem că nu greșim dacă afirmăm că expoziția deschisă în toamna trecută a fost cea mai bună producție de acest gen, care s'a putut vedea în ultimii cinci ani de zile la noi. După cum credem, fără să ne îngăduim Drăguțescu nu-i lipsește nici acel grăunte de geniu, caracteristic marilor creatori, cu care să-și poată concretiza pe hârtie forțele sale demurgice.

De adevărul acestor cuvinte se vor convinge toți aceia care se vor opri numai căteva momente lângă tablourile pline de soare ale Italiei, unde viața îsbucnește violentă ca o fântână arteziană, sau lângă peisajile pline de farmecele suave ale Florenței, Veneției sau Romei.

Toată opera lui nu este altceva decât numai rezultanta unor indestructibile arhitectonie și susținută pe deplin încadrată într-un sistem de echilibru stabil, care nu face altceva decât să dea liniei sale un extraordinar fluid magnetic, pe care-l simții cum patrunde în toată realitatea sa sensibilă, atunci când privești lucrările.

Drăguțescu de căte ori desenează nu-și alege niciodată un model stabil, pentru că el găsește totdeauna în orice lucru un motiv. Iată, așadar un tablou care reprezintă un dirijor conducând orchestra. Să ar putea să fie Victor de Sabata sau chiar Molinari, dar acest lucru interesează mai puțin. Numai din câteva linii sigure, fără să fie căutate sau forțate; simple, fără să fie banale, reușește pe deplin să-ți sugereze o înțreagă epopee. Este țigarea aceea, clasică, a compozitorului, cu brațul stâng întorcând filele partiturii, cu dreapta ridicată în sus în care ține bagheta magică și cu capul între umeri, dominând copleșitoarea sa forță și personalitatea nu numai orchestra, dar și spectatorii. După atitudinea aceasta greoie și parcă sumbră, nu te poți gândi decât numai la monumentalul preludiul al lui Rachmaninov.

Pornești mai departe și-ți oprești privirile asupra altui tablou. Acesta reprezintă pe cele brul pianist german Walter Giesecking, cântând la pian. Pornești mai departe neștiind în față căruia tablou să te oprești mai mult. Iți trece astfel prin față ochilor, profilele lui Giuseppe Ungaretti, a lui Raffaele Carrieri, Pietro Mascagni, Mario Rossi, Franco Ferrara, pentru că până la urmă să te oprești însător înaintea frumuseștilor însorite ale Romei celei veșnice, sau să contempli splendorile din Assisi, Penegia sau Capri. Eugen Drăguțescu este un tip ultrasensibil și un temperament febril, înzestrat cu o prolificitate uimitoare. El lucrează numai sub impulsul unei febre interioare, dând astfel liniei sale un variat colorit stilistic și un dinamism extraordinar. Înzestrat cu o putere colosală de muncă și cu multiple bogății susținute, Eugen Drăguțescu a scos împreună cu un prieten al său, poetul Ioan I. Bucur, pe care l-a întâlnit prin peregrinările sale prin Italia, un minunat volum intitulat „Cântecul umbrelor”, unde rezonanțele interioare ale poetului se împletește armănos cu liniile fluidie ale pictorului. Pe drept cuvânt s'a spus că Drăguțescu are față de toți ceilalți, un nou organ în plus; creionul.

Fiuul acesta al Moldovei și copil al acestei țări, membru al Școalei Române din Roma, a reușit astfel să ducă faima plasticei noastre peste hotare, ridicând valoarea artei pure pe culmi nebănuite.

VASILE VOLBURĂ

METEOR

GENIUL ȘI ALCOOLISMUL

Fără a avea intenția să combatem pe savantul nostru profesor, d. Dr. C. Poenaru-Căpescu, extragem mai jos câteva pasajii interesante din lucrarea sa: „Să bem sau nu?”, capitolul „Geniul și alcoolismul”.

„Edgar Poe bea alcoolul „en barbar”, adică „da paharul peste cap”, pe nerăsuflare, cum spune Baudelaire despre dânsul. După ce bea bine, își descria admirabil halucinațiile. De exemplu: Odată i se părea că trăiește în morminte, cu cosciugile și cu viermii, auzea cum vorbesc putrefacțiile... Altă dată, vedea un corb enorm care zbura spre dânsul... în realitate, nu era nimic; dar fiind surescăt de alcool, creerul lui funcționa anormal și vedea lucrurile inexistente.

Hoffman se alcooliza cu vînuri vechi. Lă inceput simțea excitația plăcută și secundă în idei a alcoolului absorbit în cantități mici.

După ce bea mai mult, Hoffman avea idei sinistre, vedea fantome, voia să se sinucidă.

Ca și Alfred de Musset, auzea cîlorile, auzea miroslul și vedea sunetele.

Pe când era bolnav și avea febră, i se părea că cei dimprejur sunt instrumente de mușică; unul e flaut, altul e violoncel, etc.

Altădată, i se părea că răspândesc raze fosforescente, că e înconjurat de spectre, avea senzația că înebunește și după ce scria ceva, mintea i se mai ușura și se liniștea.

Dar după mai mulți ani de băutură, organismul i se alterase cu totul, devenise hidrofob și servitoarea îl purta în brațe prin casă.

Auguste Comte a vrut să-și arunce soția în lacul de Eghien, Newton, Zimmerman și Caus, au murit nebuni, iar Donizetti și O'Connel, de paralizie generală.

Schopenhauer gesticula în stradă, vorbea tare, ascundea banii pe sub saltele, își ardea barba, în loc să o radă, etc.

Dacă ne ocupăm de literații și poeții noștri, știm prea bine că Eminescu, se alcooliza, că fuma și bea multă cafea, după cum afirmă Titu Maiorescu.

Barbu Delavrancea, cu figura lui caracteristică de artist, acea inteligență vie, scăpitoare, acel mare artist și orator incomparabil, ar fi rezistat, desigur, boalei care l-a doborât la Iași, dacă organismul său, nu ar fi fost alterat din cauză că, în ultimul timp al vieții, bea mult.

Ultimele lui opere dramatice trebuie analizate și din acest punct de vedere.

Dar Caragiale? „O serisoare pierdută” și „O noapte furtunoasă”. Ce monumente splendide de artă dramatică incomparabile! Ei bine, Caragiale a băut, a băut și în țară, a băut și la Berlin.

Este sigur că atât Delavrancea, cât și Caragiale, ar mai fi trăit mult timp, dacă organismele lor nu ar fi fost deteriorate de băutură.

p. m. n.

Progres prin muncă și perseverență.

Desvoltarea comercială și industrială a țării noastre, se datorează exclusiv puterii de muncă și perseverență a românului. În toate ramurile de activitate elementele românești au reușit să se afirme din plin, dând dovadă de pricere și de un desvoltat spirit de creație.

In comerț, ca și în industrie, avem astăzi independență și libertatea de acțiune atât de mult dorită, fără a mai fi nevoie să apelăm la presupusa pricere a străinilor. Suntem o țară hărăzită de Dumnezeu să avem tot ce ne trebuie, punând numai la contribuție munca și perseverența noastră, vom păsi sigur pe calea progresului, învederând tuturor forța muncei românești.

Convinșii că îndeplinim o sfântă datorie și că contribuim prin aceasta la dezvoltarea economică, avem înfințată această rubrică prin care scoatem în relief munca și pricerea românească, cum și fapte demne de laudă ce merită a fi cunoscute de întreaga opinie publică românească.

Tinem însă a face o precizare: nu lăudăm pe nimeni, ci apreciem numai la justă valoare efortul românesc pentru izbândă finală.

Una din casele de comerț ce fac cinsti astăzi economiei românești este întreprinderea condusă cu multă îscusință de frații Constantinescu, cunoscuți ca valoroși economisti.

In industria vopselelor Dl. Dumitru Procopiu, conducătorul întreprinderilor românești, „DUPRO” din București; este omul care contribuie zi de zi la dezvoltarea economică a țării.

Fabrica „Asfaltul Filaret” prin Dl. Ioan Obretcovici, vechi și încercat pion al industriei românești, își dă neprecușit aportul pentru propășirea industriei și comerțului.

In rândul întreprinderilor financiare, Banca Chrissoveloni deține un loc de prim ordin. Conducerea acestei întreprinderi românești o are Dl. Inginer Scanavi un cunoscut și apreciat finanțier.

In comerțul de medicamente laboratorul „Asfar” prin Dl. Gh. Stoicescu, ne-a creiat independență economică, fabricând în țară produse pentru cari erau tributari străinătății.

Nici în comerțul de blănărie nu putem spune că nu am realizat un progres similar, Dl. Romulus Gonta, proprietarul întreprinderii „Rocego”, fiind o chezărie în această direcție.

In comerțul alimentar Dl. „Vrancu Teodor”, confirmă din plin credința noastră că prin munca și pricere vom reuși să creiem lucruri la care să privească cu admirație toți acei ce se îndoiau de forță constructivismului românesc.

Fabrica „E. Wolff” din București, face parte din rândul marilor întreprinderi industriale care știu să-și dea partea de contribuție atât de necesară pentru căstigarea victoriei finale.

Tot în industria vopselelor și a materiilor colorante, un loc de frunte îl deține fabrica „Coroana” din București calea 13 Septembrie, ai cărei conducători domnii Otto și Valter Grosch, contribue cu tot avântul la lupta pentru promovarea elementului românesc în viața economică. Istoria obiectivă a industriei și comerțului nu va putea trece cu vederea munca depusă de acești valoroși industrialiști.

Dintre întreprinderile de seamă ce fac cinsti industriile de textile se află și Fabrica „Jaquard” S. A. R. ce-și are sediul în București și care prin neobositul ei conducător, participă în mod activ la progresul nostru economic. Cu astfel de industriei ne putem mândri și privi cu incredere viitorul.

In comerțul de pielărie Dl. Niculae Sfâru, proprietarul întreprinderilor „Bersal” din București Decebal No. 12, este un reprezentant demn al muncii românești.

Domnia s'a angajat la o muncă de titan fără să cunoască oboseala și sacrificiul personal.

Fabrica „Metaloglobus” măestrit condusă de Dl. director Singer, contribue în mod vădit la efortul pentru menținerea echilibrului economic, înțelegând în acest sens să se încadreze perfect în rândul acelor întreprinderi ce constituie un frumos exemplu de munca românească.

In industria ortopedică Dl. Huțeanu Dumitru proprietarul firmei cu același nume este o figură reprezentativă a industriei românești, dotat cu calități excepționale de conducător și organizator.

Dl. J. Dumitrescu – Câmpina din Str. Heliade între vii, exponent al comerțului de lemn, ne-a dat increderea în mari posibilități ce le are românul spre a se afirma în comerț, posibilități ce D-lui, J. Dumitrescu – Câmpina i-a asigurat un mare prestigiu în viața economică românească.

Dl. Constantin Grigoriu din industria de pielărie poate fi socotit pe drept cel mai bun exponentul acestei ramuri de activitate. Modest, cinsit și ponderat Dl. Constantin Grigoriu și-a croit drumul prin munca, evidentind tuturor cari sunt calitățile indispensabile unui bun industriaș.

Tot în comerțul alimentar Dl. Niculae Rusescu din Piața Ghica No. 1, a reușit să creeze o nouă mentalitate, bazată pe munca, cinsti și demnitate românească. D-sa, face parte din vechea gardă a celor ce au militat totdeauna pentru promovarea elementelor românești. Dl. Niculae Rusescu, poate fi considerat pe drept cel mai bun pion al comerțului românesc.

V. M. MOLDOVEANU

NICOLAE R. POPESCU

REPREZENTANȚE DE INTreprinderi Naționale

Strada Banului No. 2 – București II

Telefon 3.36.24–5.65.92

CEC POSTAL No. 4847

Fabrica de conserve B. Știrbey Buftea

Fabrica de vată B. Știrbey Buftea

Pivnițele Știrbey

Fabrica de biscuiți „Gagel”

Distileriile „Cinzano”

Fabrica de salam Filippo Dazzi Sinaia

Soc. „Margină-Reșița”

pentru secțiunea oțet alimentar și castraveți de Banat

„SANITAS“

O. R. A. P.

Oficiul Român de aprovizionare pentru distribuirea produselor de pielărie.

SOCIAȚATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
Tel. 1.38.80 – Str. Dumbrava Roșie Nr. 12
București.

Of. Reg. 80/932

București – Bd. Brătianu Nr. 36

Depozit permanent aprovizionat cu toate articolele de specialitate.

Vânzare cu detalii pentru Capitală la adresa de mai sus unde se primesc comenzi și pentru provincie.

Telef. 3.89.52 și 2.43.92

Chimicale Farmaceutice și Industriale

1) Argentum Proteinicum	8) Acid salicilic
2) Benzoanftol	9) Natrium benzoic
3) Fenetidin citric	10) Clorat de potasiu
4) Antifebrin	11) Natrium ceanat
5) Bromisovalerianilurea	12) Kalium ceanat
6) Guayacol	13) Cloral-hidrat
7) Pirogalol	14) Acid Diaethylbarbituric și altele

Import Direct la
„DROGUERIA SFT. GHEORGHE”
B-dul Const. Brâncoveanu Nr. 32, Piața Sf. Gheorghe

Telefon 3.92.10

TEVI

negre și galvanizate trase dela 1/4" până la 6"

TEVI FIERBATOARE

diam ext.: 32 mm., 38, 70, 76, 83, 89, 102 și 114.
Conducte, Burlane, Tevi Tubing pentru industria petroliferă, Ventile – Robinete – Armături – Fitinguri, Tevi de fier sudate, Tevi de plumb, livrarea prompt din depozit:

INTreprinderile Comerciale

ION MIHALACHE

CALEA VICTORIEI 29, BUCUREȘTI

Telefon 4.78.62 Cont Cec. 5342

Prețuri oficiale de facturare

Expedițiuni în provincie.